

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 19. oktoober 2023
(OR. en)

14008/23

Institutsioonidevaheline
dokument:
2023/0371(COD)

VISA 200
MIGR 322
FRONT 306
COMIX 444

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	19. oktoober 2023
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2023) 642 final
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega muudetakse määrust (EL) 2018/1806 peatamiskorra läbivaatamise osas

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2023) 642 final.

Lisatud: COM(2023) 642 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 18.10.2023
COM(2023) 642 final

2023/0371 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EL) 2018/1806 peatamiskorra läbivaatamise osas

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Viisavabast reisimisest on palju kasu nii ELil kui ka partneritel kogu maailmas. Viisavabadus hõlbustab reisimist ning on oluline vahend inimestevaheliste kontaktide, turismi, majandusarengu ja kultuurivahetuse edendamisel. Euroopa Liidul on praegu viisavabadus 60 kolmanda riigiga¹. See tähendab, et nende riikide kodanikud saavad siseneda Schengeni alale ilma viisata ja viibida seal kuni 90 päeva mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul. ELi viisavabaduse poliitika tugineb vastastikuse viisavabaduse põhimõttele.

Viisavaba reisimine annab olulisi eeliseid mõlema poole kodanikele, tugevdades veelgi ELi suhteid partneritega. See annab hoogu reisi- ja turismisektorile, mis OECD hinnangul moodustas 2019. aastal² ligikaudu 7 % üleilmsest ekspordist ja ligikaudu 4,4 % OECD riikide SKPst³. Viisavabast reisimisest on abi ka kultuurilistes ja akadeemilistes vahetustes. Samuti edendab see diplomaatilisi suhteid ja rahvusvahelist koostööd, mis tähendab, et suureneb poliitiline suhtlus eri valdkondades, alates kaubandus- ja majanduskoostööst kuni julgeoleku, innovatsiooni ja tehnoloogiani.

2019. aastal liikus ELi ja viisanõudest vabastatud kolmandate riikide vahel 364,8 miljonit reisijat. Seda on 7 % rohkem kui 2018. aastal⁴.

Samas on komisjoni järelevalve ELi viisavaba reisimise korra üle, sealhulgas viisanõudest vabastamise peatamise korra⁵ raames esitatavad aruanded, näidanud, et viisavabast reisimisest võivad alguse saada märkimisväärsed rände- ja julgeolekuprobleemid.

Viisavaba reisimine võib kaasa tuua ebaseadusliku rände suurenemise, kui viisavabalt reisijad jäävad riiki lubatud viibimisajast kauemaks või kui selliste viisanõudest vabastatud kolmandate riikide kodanikud, mille puhul taotluste heakskiitmise määr on madal, esitavad suure hulga varjupaigataotlusi (põhjendamatud varjupaigataotlused). Pealegi võib mõnel juhul

¹ Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. novembri 2018. aasta määruse (EL) 2018/1806 (milles loetletakse kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud) II lisas esitatud loetelule (ELT L 303, 28.11.2018, lk 39). Lisaks on viisanõudest vabastatud kahe Hiina erihalduspiirkonna (Hongkong ja Macau) ja ühe territoriaalse omavalitsuse (mida vähemalt üks ELi liikmesriik riigina ei tunnusta (Taiwan)) ning hiljemalt alates 1. jaanuarist 2024 Kosovo* kodanikud.

² 2019. aasta on viimane representatiivne võrdlusaasta enne COVID-19 tõttu kehtestatud reisipiiranguid.

³ Safe-and-seamless-travel-and-improved-traveller-experience-OECDReport-for-the-G20-TWG_merged.pdf

⁴ Viisanõudest vabastatud kolmandatest riikidest pärit reisijate viis peamist sihtkohta ELis olid 2019. aastal: Hispaania (61,1 miljonit), Prantsusmaa (54,7 miljonit), Itaalia (51,1 miljonit), Saksamaa (49,2 miljonit), Kreeka (25,8 miljonit).

⁵ Määruse (EL) 2018/1806 artikli 8 lõike 4 kohaselt peab komisjon jälgima, et pidevalt täidetakspetsiifilisi nõudeid, mis põhinevad artiklil 1 ja mida kasutati selleks, et hinnata viisanõude kaotamise asjakohasust kolmandates riikides, kelle kodanikud on liikmesriikide territooriumile reisimisel liidu ja selle kolmanda riigi vahel viisanõude kaotamise üle peetud dialoogi eduka lõpuleviimise tulemusena viisanõudest vabastatud. Selleks on komisjon alates 2017. aastast viisanõudest vabastamise peatamise korra raames vastu võtnud viis aruannet, milles on käsitletud viisavabaduse saanud partnereid Lääne-Balkani piirkonnas (Albaania, Bosnia ja Hertsegoviina, Montenegro, Põhja-Makedoonia ja Serbia) ning viisavabaduse saanud idapartnerlusriike (Gruusia, Moldova ja Ukraina). Peale selle kontrollib komisjon korrapäraselt muude kolmandate riikidega sisse seatud viisavaba reisimise korda, pidades silmas võimalust käivitada peatamiskord omal algatusel, nagu on sätestatud määruse (EL) 2018/1806 artikli 8 lõikes 3.

see, kui viisapoliitika ei ole ELi viisapoliitikaga piisavalt vastavusse viidud, muuta viisanõudest vabastatud riigi transiidikeskuseks, mida kasutatakse ebaseaduslikult ELi sisenemiseks.

Lisaks võivad investoritele kodakondsuse andmise kavad, mida rakendavad kolmandad riigid, millele kehtib viisavaba sissepääs ELi, põhjustada riske või ohte liikmesriikide avalikule korrale või sisejulgeolekule, sealhulgas selliseid riske või ohte, mis on seotud organiseeritud kuritegevuse sisseimbumise, rahapesu, maksudest kõrvalehoidmise ja korruptsiooniga. Investoritele kodakondsuse andmise kavade eesmärk on meelitada ligi investeeringuid, andes kolmandatest riikidest pärit investoritele asjaomase riigi kodakondsusest tulenevad õigused leebematel tingimustel kui on ette nähtud tavapärase naturalisatsiooni korras⁶. Kui kolmandate riikide kodanikud, kellelt muidu nõutaks ELi viisat, saavad tänu sellistele kavadele viisavaba riigi kodakondsuse, saavad nad neid kavasid kasutada selleks, et minna mööda tavapärasest lühiajalise viisa menetlusest ning sellega kaasnevast rände- ja julgeolekuriskide hindamisest.

Hiljutised geopoliitilised sündmused on tugevalt mõjutanud liikmesriikide julgeolekut ja välispiire, mis näitab, et välissekkumised võivad kujutada endast tõsist ohtu liikmesriikide julgeolekule. 2021. aasta oktoobris võttis Euroopa Ülemkogu vastu järelused,⁷ milles kutsuti komisjoni üles esitama ettepanekuid ELi õigusraamistiku muutmiseks, et tagada asjakohane reageerimine hübriidrünnakutele. Viisanõudest vabastamise peatamise kord oleks osa ELi vahenditest, millega reageerida hübriidohtudele, näiteks riigi toetusel toimuvale rändajate ärakasutamisele.

Määrusega (EL) 2018/1806⁸ kehtestatud peatamiskord on kaitsemeede viisavaba reisimise kuritarvitamise vastu. See kord võimaldab viisanõudest vabastamise ajutist peatamist ebaseadusliku rände või julgeolekuriskide järsu ja olulise kasvu korral. Ent kuna ebaseaduslik ränne tekitab järjest suuremaid probleeme ja toob kaasa ohte ELi julgeolekule, sai selgeks, et seda korda tuleb veelgi tugevdada ja parandada.

Seetõttu pani president von der Leyen 20. märtsil 2023. aastal Euroopa Ülemkogule saadetud kirjas ette, et „komisjon tugevdab järelevalvet viisapoliitika vastavusse viimise üle ja esitab põhjaliku aruande, mis sillutab teed seadusandlikule ettepanekule viisanõudest vabastamise ajutise peatamise korra muutmiseks“. Seega võttis komisjon 30. mail 2023 vastu ELi viisavaba reisimise korra järelevalve teatise,⁹ milles sätestati konsultatsiooniprotsess. Teatises analüüsiti ELi viisavaba reisimise kordade toimimist ning tehti kindlaks peamised ebaseadusliku rände ja julgeoleku valdkonna probleemid.

Selleks et tulemuslikult lahendada paljusid probleeme, mis tulenevad viisavabast reisimisest pidevalt muutavas geopoliitilises kontekstis, ja võttes arvesse konsulteerimist Euroopa Parlamendi, liikmesriikide ja teiste sidusrühmadega, on käesoleva ettepaneku eesmärk peatamiskorda selliste probleemidega toimetulemiseks kohandada, muutes selleks määruse (EL) 2018/1806 artikli 8 asjaomaseid sätteid.

⁶ Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Investoritele kodakondsuse ja elamisloa andmise kavad Euroopa Liidus“ (COM(2019) 12 final).

⁷ Euroopa Ülemkogu kohtumine (21. ja 22. oktoober 2021) – järelused.

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. novembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1806, milles loetletakse kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud (ELT L 303, 28.11.2018, lk 39).

⁹ COM(2023) 297 final.

Viisavaba reisimise peatamise kord

Määrusega (EL) 2018/1806 on ette nähtud täielik ühtlustamine nende kolmandate riikide puhul, kelle kodanikel peab liikmesriikide välispiiride ületamisel olema viisa (edaspidi „viisanõue“), ja nende puhul, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud. Samuti on ette nähtud võimalus, et viisanõudest vabastamise saab ajutiselt peatada (edaspidi „peatamiskord“).

Peatamiskord võeti esimest korda kasutusele 2013. aastal¹⁰ ja selle peamine eesmärk oli võimaldada viisanõudest vabastamise ajutist peatamist ebaseadusliku rände järsu ja olulise kasvu korral. 2017. aastal¹¹ vaadati see kord läbi, et liikmesriikidel oleks lihtsam anda teada asjaoludest, mis võivad viia peatamiseni, ja et komisjonil oleks võimalik peatamiskord käivitada omal algatusel.

Praegu saab määruse (EL) 2018/1806 artikli 8 lõigete 2, 3 ja 4 põhjal viisanõudest loobumise ajutise peatamise korra käivitada järgmistel juhtudel:

- riiki sisenemise keelu saanud või ilma vastava õigusega liikmesriigi territooriumil viibivate asjaomase kolmanda riigi kodanike arvu oluline kasv (st kasv, mis ületab 50 % künnist);
- sellise kolmanda riigi kodanike esitatud varjupaigataotluste arvu oluline kasv (st kasv, mis ületab 50 % künnist), mille puhul taotluste heakskiitmise määr on madal;
- asjaomase kolmanda riigiga tagasivõtmise valdkonnas koostöö vähemine;
- asjaomase kolmanda riigi kodanikega seotud suurenenud risk või otsene oht liikmesriikide avalikule korrale või sisejulgeolekule ja eelkõige raskete kuritegude arvu oluline kasv;
- selliste kolmandate riikide puhul, mis on viisanõude kaotamise üle peetud dialoogi eduka lõpuleviimise tulemusena viisanõudest vabastatud, viisanõude kaotamise asjakohasuse hindamise aluseks olnud nõuete täitmata jätmine.

Peatamismenetluse käivitamiseks peab komisjon teavitama Euroopa Parlamenti ja nõukogu kas pärast liikmesriikidelt saadud teate läbivaatamist või oma analüüsi ning võib seejärel otsustada, et meetmed on vajalikud, ja käivitada peatamiskorra. Peatamismenetlus käivitub automaatselt siis, kui liikmesriikide lihthäälteenamus teavitab komisjoni ühe või mitme eespool nimetatud asjaolu olemasolust.

Peatamismenetlus koosneb kolmest etapist:

- 1) viisanõudest vabastamise peatamise esialgne kestus on üheksa kuud ja otsus tehakse komisjoni rakendusaktiga. Peatamise kestuse ajal peaks komisjon pidama asjaomase kolmanda riigiga tõhustatud dialoogi osutatud asjaolude kõrvaldamiseks;

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1289/2013, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 539/2001, milles loetletakse kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud (ELT L 347, 20.12.2013, lk 74–80).

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 1. märtsi 2017. aasta määrus (EL) nr 2017/371, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 539/2001, milles loetletakse kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud (peatamise korra läbivaatamine) (ELT L 61, 8.3.2017, lk 1–6).

- 2) kui peatamise tinginud asjaoludes muutusi ei ole, tuleks vastu võtta delegeeritud õigusakt, et peatamist veel 18 kuu võrra pikendada;
- 3) kui enne 2. etapi lõppu lahendust ei leita, võib komisjon teha seadusandliku tavamenetluse teel ettepaneku viisanõudest vabastamise püsivaks lõpetamiseks ja kolmanda riigi kandmiseks määruse (EL) 2018/1806 II lisast I lisasse.

• **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Määruses (EL) 2018/1806 on loetletud kolmandad riigid, kelle kodanikel peab liikmesriikide välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud. Määrust (EL) 2018/1806 kohaldavad kõik liikmesriigid, välja arvatud Iirimaa. Seda kohaldavad ka Island, Liechtenstein, Norra ja Šveits. Määrus kuulub ELi ühise viisapoliitika raamistikku ja reguleerib lühiajalist, kuni 90-päevast viibimist mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul.

Muudatus on kooskõlas viisa- ja piiripoliitika viimaste oluliste muutustega, mille eesmärk on tugevdada Schengeni ala julgeolekut:

- hiljuti läbivaadatud viisainfosüsteemi (VIS) määrus,¹² mis võimaldab viisataotlejate põhjalikumalt taustakontrolli, kõrvaldab liikmesriikidevahelise teabevahetuse parandamisega julgeolekuteabe lüngad ning aitab alaealiste sõrmejälgede võtmise vanuse alandamisega paremini võidelda laste röövimise ja nendega kaubitsemise vastu. Samuti laiendatakse sellega viisainfosüsteemi pikaajalistele viisadele ja elamislubadele;
- Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS),¹³ mis on osa e-piirist ja koostalitlusvõime raamistikust ning millega võetakse kasutusele veebipõhine reisiluba kolmandate riikide kodanikele, kes ei vaja viisat;
- riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemiga (EES)¹⁴ nõutakse, et iga Schengeni ala lühiajaliseks viibimiseks külastav reisija oma sisenemise ja lahkumise välispiiripunktides registreeriks, mis võimaldab avastada viibimisaja ületajaid;
- teise põlvkonna Schengeni infosüsteem (SIS II), mis võimaldab teabevahetust riiklike piirikontrolli-, tolli- ja politseiasutuste vahel, tagades, et inimeste vaba liikumine ELis saab toimuda turvalises keskkonnas¹⁵.

¹² Määrus (EÜ) nr 767/2008, mis käsitleb viisainfosüsteemi (VIS) ja liikmesriikidevahelist teabevahetust lühiajaliste viisade kohta (VIS määrus).

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. septembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1240, millega luuakse Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS) ning muudetakse määrusi (EL) nr 1077/2011, (EL) nr 515/2014, (EL) 2016/399, (EL) 2016/1624 ja (EL) 2017/2226.

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2226, millega luuakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem liikmesriikide välispiire ületavate kolmandate riikide kodanike riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmete ja sisenemiskeeluandmete registreerimiseks ning määratakse kindlaks riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemile õiguskaitse eesmärgil juurdepääsu andmise tingimused ning millega muudetakse Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni ning määruseid (EÜ) nr 767/2008 ja (EL) nr 1077/2011.

¹⁵ Määrus (EL) 2018/1860 Schengeni infosüsteemi kasutamise kohta ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmiseks; määrus (EL) 2018/1861, milles käsitletakse Schengeni infosüsteemi (SIS) loomist, toimimist ja kasutamist piirikontrolli valdkonnas ning millega muudetakse Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni; määrus (EL) 2018/1862, milles käsitletakse Schengeni infosüsteemi (SIS) loomist, toimimist ja kasutamist politseikoostöös ja kriminaalasjades tehtavas õigusalas koostöös.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Käesolev algatus on kooskõlas ELi rände-, piirihaldus- ja julgeolekupoliitikaga, sest selle põhieesmärk on tegeleda julgeoleku- ja ebaseadusliku rände riskidega Schengeni alal.

Eelkõige aitab peatamiskorra kavandatud läbivaatamine edendada ELi eesmärke rände ja julgeoleku valdkonnas, sest võideldakse viisavaba reisimisega seotud võimalike kuritarvitustega, mis kujutavad endast liikmesriikidele ohtu ebaseadusliku sisserände ning avaliku korra ja julgeoleku seisukohast.

Käesolev algatus on kooskõlas ELi välissuhetega (sealhulgas inimõiguste ja põhivabadustega seotud kaalutlustega) ja eelkõige laienemispoliitikaga, mis puudutab viisanõudest vabastatud kolmandaid riike, kellel on ühinemisväljavaateid.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Ettepaneku õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 77 lõike 2 punkt a, mis annab liidule volitused töötada välja meetmeid, mis käsitlevad ühtset poliitikat viisade ja muude lühiajaliste elamislubade suhtes. Kavandatav muutev määrus kujutab endast Schengeni *acquis* sätete edasiarendamist.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Määruses (EL) nr 2018/1806 sätestatud peatamiskord on ELi viisapoliitika lahutamatu osa. Selle korra tugevdamise eesmärki on võimalik saavutada üksnes liidu tasandi meetmetega, nimelt määruse muutmisega. Liikmesriigid ei saa poliitikaeesmärgi saavutamiseks tegutseda igaüks eraldi.

- **Proportsionaalsus**

Euroopa Liidu lepingu artikli 5 lõikes 4 sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt peavad konkreetse meetme laad ja tugevus olema vastavuses tuvastatud probleemiga. Kõik käesolevas seadusandlikus algatuses käsitletavad küsimused nõuavad ELi tasandi seadusandlikke meetmeid, mis võimaldaksid liikmesriikidel neid probleeme tulemuslikult lahendada.

Käesoleva ettepaneku peamine eesmärk on peatamiskorda parandada, et võimaldada kiiret ja otsustavat reageerimist ebaseadusliku rände ja julgeoleku valdkonnas tekkivatele probleemidele, mis tulenevad viisanõudest vabastatud kolmandatest riikidest, ning võidelda viisavaba reisimise kuritarvitamise vastu.

Samal ajal peaks peatamiskord jääma viimaseks abinõuks ja seda ei tohiks kohaldada automaatselt ning kõigis sellealastes otsustes tuleks jätkuvalt vajalikul määral arvesse võtta ELi ja asjaomase kolmanda riigi vahelisi üldisi suhteid ning üldist poliitilist olukorda.

Kavandatud muudatused ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik eelmistes punktides selgitatud eesmärkide saavutamiseks.

- **Vahendi valik**

Käesoleva ettepaneku eesmärke on võimalik saavutada üksnes seadusandliku aktiga, millega muudetakse kehtivat peatamiskorda. Seetõttu on vaja võtta vastu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2018/1806.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Määrusega (EL) 2018/1806 kehtestatud peatamiskord on käivitatud kahel korral: esimest korda 2019. aasta mais pärast seda, kui liikmesriik teatas viisavaba kolmanda riigi kodanike põhjendamatute varjupaigataotluste ja nende toime pandud raskete kuritegude arvu kasvust; teist korda 2022. aastal pärast komisjoni analüüsi, mille tulemusel peatati ajutiselt kolmanda riigi viisanõudest vabastamine, sest seal rakendati investoritele kodakondsuse andmise kava, mis kujutas endast suurenenud riski liikmesriikide sisejulgeolekule ja avalikule korrale.

Teatest, mille üks liikmesriik esitas komisjonile 2019. aasta mais, tuli välja, et peatamiskorra käivitamise künniseid ei olnud võimalik saavutada hoolimata sellest, et liikmesriigis registreeriti viisavaba riigi kodanike põhjendamatute varjupaigataotluste ja nende toime pandud raskete kuritegude arvu kasv. Komisjoni hinnangus järeldati, et korra käivitamise tingimused ei olnud selles olukorras täidetud, ent mitu liikmesriiki leidis nõukogus toimunud aruteludel, et kehtestada tuleks madalamad künnised.

Nagu on nõutud määruse (EL) 2018/1806 artikli 9 lõikes 2 ja artikli 10 lõikes 3, esitas komisjon 2021. aastal aruande peatamiskorra tõhususe ja volituste delegeerimise kohta selle korra alusel¹⁶. Aruandes järeldati, et kuigi kõnealune kord ei toonud kordagi kaasa viisanõudest vabastamise peatamist, andis selle olemasolu viisanõudest vabastatud kolmandates riikides alust olulisteks reformideks rändehalduse, julgeoleku, õigusriigi ja inimõiguste valdkonnas.

2022. aastal oli esimene kord, kui korra käivitamise tulemusel kolmanda riigi viisanõudest vabastamine peatati¹⁷. See kogemus tõi praktikas selgelt esile selle, kui keerukas võib korra käivitamine tülika menetluse tõttu olla, ja näitas taas, et kehtivates normides nõutud künniseid võib olla raske täita, mis kahjustab eesmärki pakkuda ebaseaduslikust rändest ja viisavabast reisimisest tulenevate julgeolekuriskide ennetamiseks kiireid lahendusi.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

2023. aasta esimestel kuudel arutas justiits- ja siseküsimuste nõukogu eesistujariigi Rootsi algatusel määruse (EL) 2018/1806 ja eelkõige viisanõudest vabastamise ajutise peatamise korra võimalikku läbivaatamist, millele liikmesriigid väljendasid laialdast toetust. Sellele andis tõuke Lääne-Balkani rändeteel tuvastatud ebaseaduslike ületuste arvu kasv ELi piiridel, mis oli osaliselt seotud asjaoluga, et Lääne-Balkani partnerite viisapoliitika ei olnud ELi viisapoliitikaga vastavusse viidud, ning mis ajendas mõtlema vajadusele peatamiskord läbi vaadata.

Pärast ELi viisavaba reisimise kordade järelevalvet käsitleva komisjoni teatise vastuvõtmist 30. mail 2023 arutati peatamiskorra läbivaatamist 31. mail 2023 COREPERis, 1. juunil 2023 justiits- ja siseküsimuste nõunike koosolekul ning Schengeni nõukogu 8.–9. juuni 2023. aasta istungil. Liikmesriigid väljendasid tugevat toetust peatamiskorra künniste kohandamisele ja peatamise aluste laiendamisele, eelkõige sellele, et täiendavate alustena arvestatakse viisapoliitika vastavusse viimist – eriti juhul, kui viisapoliitika võib põhjustada rände- või julgeolekuriske – ning investoritele kodakondsuse andmise kavasid. Liikmesriigid tervitasid

¹⁶ Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule, „Viisanõudest vabastamise peatamise korra tõhususe ja volituste delegeerimise kohta selle korra alusel“, COM(2021) 603 final.

¹⁷ Komisjoni 27. aprilli 2022. aasta rakendusmäärus (EL) 2022/693 Vanuatu kodanike viisanõudest vabastamise ajutise peatamise kohta (C(2022) 2309, ELT L 129, 3.5.2022, lk 18–21).

ka teatistes esitatud läbivaadatud lähenemisviisi viisanõudest vabastatud kolmandate riikide järelevalvele ja aruandlusele.

28. juunil 2023 esitati teatis ka Euroopa Parlamendile (kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonile). Arutelu käigus väljendasid kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni liikmed heameelt komisjoni algatuse üle vaadata läbi peatamiskord, eelkõige ettepaneku üle lisada vastusena üleskutsele, mille Euroopa Parlament esitas oma 9. märtsi 2022. aasta resolutsioonis ettepanekutega komisjonile investeringute eest kodakondsuse ja residentsuse andmise kavade kohta,¹⁸ sõnaselge peatamisalusena see, kui viisanõudest vabastatud kolmandad riigid rakendavad investoritele kodakondsuse andmise kava. Resolutsioonis kutsuti komisjoni muu hulgas üles avaldama võimalikult suurt survet tagamaks, et kolmandad riigid, kes kasutavad investoritele kodakondsuse andmise kavasid ja kelle kodanikud saavad viisavabalt reisida määruse (EL) 2018/1806 II lisa alusel, need kavad tühistaksid, ning esitama ettepaneku muuta määruse (EL) 2018/1806 artiklit 8, et lisada viisanõudest vabastamise peatamise alusena investoritele kodakondsuse andmise kavade rakendamine.

Komisjon on püüdnud käesoleva ettepaneku koostamisel võtta arvesse nii liikmesriikide kui ka kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni liikmete peamisi soovitusi peatamiskorra läbivaatamise ning järelevalve- ja aruandluskohustuste tugevdamise kohta.

Lõpetuseks algatas komisjon 2023. aasta augustis tagasisidekorje,¹⁹ et komisjoni ettepaneku ettevalmistamisel konsulteerida teabe kogumiseks laiema üldsuse ja teiste huvitatud sidusrühmadega viiside üle, kuidas oleks võimalik peatamiskorda parandada. Tagasisidekorjele laekus 15 vastust reisi- ja transpordiühendustelt, vabaühendustelt ja kodanikelt. Nendes vastustes rõhutati enamasti, et peatamiskord peab jääma viimaseks abinõuks ja seda ei tohiks kohaldada automaatselt ning et reisijatele ja ettevõtjatele tuleks peatamise kohaldamisest aegsasti ja selgelt ette teatada.

- **Mõjuhindang**

Peatamiskorra läbivaatamine iseenesest ei avalda otsest majanduslikku, sotsiaalset ega keskkonnamõju. Komisjon peab teatava kolmanda riigi kodanike viisanõudest vabastamise võimaliku peatamise mõju üksikasjalikult hindama igal konkreetsel juhul, kui ta vaatab läbi liikmesriikide teateid ja enne, kui ta otsustab meetmete võtmise vajalikkuse üle. Seega ei ole käesoleva ettepaneku mõju hindamine vajalik.

- **Põhiõigused**

Käesolev ettepanek ei kahjusta põhiõiguste kaitset Euroopa Liidus.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta eelarvet.

¹⁸ Euroopa Parlamendi 9. märtsi 2022. aasta resolutsioon ettepanekutega komisjonile investeringute eest kodakondsuse ja residentsuse andmise kavade kohta (2021/2026(INL)).

¹⁹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13910-EU-visa-policy-revision-of-the-visa-suspension-mechanism_et

5. MUU TEAVE

• Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord

Nagu kehtiva määruse (EL) 2018/1806 artikli 8 lõikes 4 juba nõutud, hindab komisjon jätkuvalt nende kolmandate riikide puhul, mis on viisanõude kaotamise üle peetud dialoogi eduka lõpuleviimise tulemusena kantud II lisasse, seitsme aasta jooksul pärast kõnealuse kolmanda riigi suhtes viisanõude kaotamise jõustumist igakülselt, kas viisanõude kaotamise tingimused on jätkuvalt täidetud.

Pärast seda seitsmeaastast perioodi jätkatakse nende riikide kohta aruandlust, kuid see suunatakse konkreetsetele probleemidele ja prioriteetidele. Komisjon võib otsustada anda aru ka muudesse geograafilistesse piirkondadesse kuuluvate viisavabade riikide kohta väljaspool ELi naabruskonda, keskendudes riikidele, kus võib tekkida probleeme ja kus võib olla vaja teha täiendavat koostööd, et lahendada konkreetseid rände- ja/või julgeolekuküsimusi, mida saab hinnata peatamiskorra alusel.

• Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus

Käesoleva ettepanekuga tugevdatakse ja parandatakse mitut peatamiskorra elementi, mida praegu reguleeritakse määruse (EL) 2018/1806 artikliga 8. Muudatusettepanekuga asendatakse artikkel 8 uute artiklitega (8–8f). Läbivaatamise käigus tehti mitu sisulist muudatust.

Esiteks – uue **artikli 8 lõikes 1 määratletakse ajutise peatamise kord**. Selles sätestatakse, et peatamiskorra võib käivitada liikmesriigi teatega komisjonile või võib selle käivitada komisjon oma analüüsi põhjal. Liikmesriikide järgitav teatamismenetlus sätestatakse artiklis 8b (millega asendatakse sätted, mis on praegu artikli 8 lõikes 2) ning komisjoni menetlus peatamiskorra käivitamiseks sätestatakse artiklis 8c (millega asendatakse sätted, mis on praegu artikli 8 lõigetes 3 ja 4).

Uue artikli 8 lõikes 2 selgitatakse, et juhtudel, kui liidu ja II lisas loetletud kolmanda riigi vaheline lühiajalise viisa nõudest loobumise leping sisaldab peatamise aluste või menetluste kohta teistsuguseid sätteid, tuleks kohaldada neid sätteid, mitte määruse asjaomaseid sätteid.

Teiseks – ettepanekuga kehtestatakse **artiklites 8a–8f peatamise tingimused ja järgitav menetlus**. Artiklis 8a kirjeldatakse ja muudetakse kõiki viisanõudest vabastamise peatamise aluseid ja künnised. Viisanõudest vabastamise peatamise alused hõlmavad ebaseadusliku rände kasvu, põhjendamatute varjupaigataotlejate arvu kasvu, tagasivõtmise valdkonnas tehtava koostöö vähenemist ja muid tagasivõtmisega seotud koostööst keeldumise juhtumeid, mis on praegu eraldi nimetatud artikli 8 lõigetes 2 ja 3, ning viisanõude kaotamise kriteeriumide täitmata jätmist, mis on praegu sätestatud artikli 8 lõikes 4.

Olemasolevaid aluseid täiendades laiendatakse käesoleva ettepanekuga avaliku korra ja julgeolekuga seotud peatamise alust, et artikli 8a lõike 1 punktis d sõnaselgelt hõlmata **liikmesriikide avalikule korrale ja julgeolekule avalduvad ohud, mis tulenevad hübriidohtudest**, näiteks olukorrad, kus mõne riigi toetusel toimub rändajate ärakasutamine, mille eesmärk on destabiliseerida või kahjustada ühiskonda ja peamisi institutsioone²⁰.

²⁰

Need on määratletud ühisteatistes Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Hübriidohtudega võitlemise ühine raamistik – Euroopa Liidu lahendus“ (JOIN(2016) 18 final) ja ühisteatistes Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Vastus riigi toetusel toimuvale rändajate ärakasutamisele ELi välispiiril“ (JOIN(2021) 32 final).

Artikli 8a lõike 1 punktiga e kehtestatakse uus peatamise alus, mis on spetsiaalselt suunatud **investoritele kodakondsuse andmise kavadele**, mida mitmed II lisas loetletud kolmandad riigid praegu rakendavad. Asjaomased kolmandad riigid reklaamivad neid kavasid sageli nn kuldsete passidena, mille selge eesmärk on võimaldada viisavaba reisimist liitu kolmandate riikide kodanikele, kellel muidu oleks vaja viisat. Sellise kavaga saab isik minna mööda tavapärasest Schengeni viisamenetlusest ja sellega kaasnevast konkreetsete rände- ja julgeolekuriskide põhjalikust hindamisest, sealhulgas rahapesu ja terrorismi rahastamise ennetamise meetmetest²¹. Kuigi liit austab suveräänsete riikide õigust otsustada oma naturalisatsioonimenetluste üle, ei tohiks viisavaba sissepääsu liitu kasutada vahendina, mis võimaldab saada üksikinvesteeringute tegemise eest tasuks kodakondsuse. Selle probleemi lahendamiseks peaks ELil olema võimalik komisjoni analüüsi põhjal peatada kolmanda riigi viisanõudest vabastamine, kui see riik on otsustanud rakendada investoritele kodakondsuse andmise kava, mille kaudu antakse kodakondsus eelnevalt kindlaksmääratud maksete või investeeringute eest, ilma et investoril oleks asjaomase kolmanda riigiga tegelikku seost.

Artikli 8a lõike 1 punkti f lisatakse uus peatamise alus, et hõlmata juhtumid, kui II lisas loetletud **kolmanda riigi viisapoliitika ei ole ELi viisapoliitikaga vastavusse viidud** ja see võiks viia olukorran, kus kolmandate riikide kodanikud, kes ei ole kõnealuse kolmanda riigi kodanikud, saavad seaduslikult selle kolmanda riigi territooriumile ja sisenevad seejärel ebaseaduslikult liikmesriikide territooriumile. Sellise ebaseadusliku rände ohu ennetamiseks peaks olema võimalik peatamiskord käivitada, eelkõige juhul, kui asjaomane kolmas riik on ELile geograafiliselt lähedal.

Üks käesoleva ettepaneku uuendus on artikli 8a lõikega 2 lisatav võimalus, et kui on vaja otsustada, kas ebaseadusliku rände, põhjendamatute varjupaigataotluste või konkreetse kolmanda riigi kodanikega seotud raskete kuritegude olulise kasvu korral viisanõudest vabastamine peatada, **kaalub komisjon pärast juhtumipõhist hindamist erinevaid künniseid**. Eelkõige peaks komisjon hindama, kas liikmesriikide teatatud juhtudel või komisjoni analüüsi käigus on selgunud konkreetseid asjaolusid, mis õigustaksid määruuses nimetatust madalamate või kõrgemate künniste kohaldamist. Oma hinnangus peaks komisjon võtma arvesse liikmesriigi välispiiri ebaseaduslike ületuste, põhjendamatute varjupaigataotluste või kuritegude tegelikku arvu, mõjutatud liikmesriikide arvu ja suurust ning mõju nii nende üldisele rändeolukorrale kui ka varjupaigasüsteemi toimimisele ja sisejulgeolekule, samuti meetmeid, mida asjaomane kolmas riik on olukorra parandamiseks võtnud.

Artiklis 8b sätestatakse **menetlus ja tingimused, mida liikmesriik järgib, et teatada komisjonile** ühest või mitmest asjaolust, mis võib/võivad endast kujutada peatamise alust, ning **komisjoni menetlus sellise teate läbivaatamiseks**. Seda reguleeritakse praegu vastavalt määruse (EL) 2018/1806 artikli 8 lõigetega 2 ja 5. Liikmesriikide teate ulatust ei muudeta, sest see hõlmab endiselt olemasolevaid peatamise aluseid, nagu ebaseadusliku rände ja põhjendamatute varjupaigataotluste arvu kasv ning koostöö vähenemine tagasivõtmise vallas ja raskete kuritegude arvu kasv. Kuigi kavandatud uued peatamise alused seotakse komisjoni analüüsiga, mida reguleeritakse artikliga 8c, saavad liikmesriigid esitada komisjonile asjakohast teavet ka nende täiendavate aluste kohta, olgugi et väljaspool artiklis 8b sätestatud ametliku teatamise menetlust.

²¹ Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Investoritele kodakondsuse ja elamisloa andmise kavade Euroopa Liidus“ (COM(2019) 12 final, lk 23).

Artikliga 8b **muudetakse** ka (praegu artikli 8 lõikes 2 nimetatud) **vaatlusperioodi, mille jooksul tehakse kindlaks, kas on asjaolusid**, mis võivad viia peatamiseni. Vaatlusperioodi muudetakse, et see hõlmaks *vähemalt* kahekuulist perioodi. See võimaldaks arvesse võtta ka pikemaid vaatlusperioode (nt iga-aastased suundumused), mitte ainult asjaomaste asjaolude ootamatuid muutusi.

Artiklis 8c sätestatakse nii **komisjoni kohustus korrapäraselt jälgida peatamise aluste olemasolu** kõigis II lisas loetletud kolmandates riikides kui ka menetlus, mida komisjon järgib, et selliste aluste olemasolu analüüsi põhjal peatamiskord käivitada.

Artiklis 8d sätestatakse **komisjoni aruandekohustused** seoses riikidega, kes on lõpule viinud viisanõude kaotamise dialoogi (praegu artikli 8 lõikes 4), ning kehtestatakse komisjoni võimalus anda kas omal algatusel või Euroopa Parlamendi või nõukogu taotlusel aru iga II lisas loetletud viisanõudest vabastatud riigi kohta.

Artiklites 8e ja 8f käsitletakse rakendusaktide ja delegeeritud õigusaktide kaudu toimuvat peatamismenetlust, mis praegu on sätestatud artikli 8 lõikes 6. Seda menetlust muudetakse, **pikendades viisanõudest vabastamise ajutise peatamise kestust** (esimeses etapis) **üheksalt kuult 12 kuule** ja (teises etapis) **18 kuult 24 kuule**. Eesmärk on muuta peatamismenetlus tõhusamaks ja anda piisavalt aega pidada asjaomase kolmanda riigiga dialoogi ning selleks, et see riik saaks võtta meetmeid peatamiseni viinud asjaolude kõrvaldamiseks.

Artikliga 8e kehtestatakse ka **kiirmenetlus**, mis võimaldaks komisjonil võtta viisanõudest vabastamise peatamiseks vastu viivitamata kohaldatav rakendusakt, kui ta leiab, et tungiva kiireloomulisuse tõttu on vaja kiiret tegutsemist, mida ei saaks tagada tavamenetlusega, eelkõige selleks, et hoida ära kolmandate riikide kodanike massiline sissevool sellise kolmanda riigi territooriumilt, mille kodanikud pääsevad ELi viisavabalt, või tõsist kahju liikmesriikide avalikule korrale või sisejulgeolekule.

Mõlemas etapis **võidakse peatamine tühistada niipea, kui peatamiseni viinud asjaolud on kõrvaldatud**. Artikli 8e lõikes 4 ja artikli 8f lõikes 5 sätestatakse viisanõudest vabastamise peatamise tühistamise menetlus juhul, kui peatamise tinginud asjaolud lakkavad eksisteerimast enne kõnealuse ajutise peatamise etapi lõppu.

Kuna artiklis 8e sätestatakse kiirmenetlus, muudetakse ka artiklit 11, et lisada viide Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011 (millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes) artiklis 8 osutatud menetlusele.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EL) 2018/1806 peatamiskorra läbivaatamise osas

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 77 lõike 2 punkti a,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2018/1806²² on loetletud kolmandad riigid, kelle kodanikel peab liikmesriikide välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud selliste viibimiste puhul, mis ei ületa 90 päeva mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul.
- (2) Määruse (EL) 2018/1806 II lisas loetletud kolmanda riigi kodanike viisanõudest vabastamise ajutise peatamise korda (edaspidi „peatamiskord“) tuleks tugevdada, et anda liidu käsutusse tõhusam kaitsemeede, mille abil ulatuslikumalt vältida mitmesuguseid ebaseadusliku rände, avaliku korra ja julgeolekuriske, mis tulenevad kõnealuses II lisas loetletud kolmandatest riikidest, ning hoida ära viisanõudest vabastamise kuritarvitamist asjaomaste kolmandate riikide rakendatavate investoritele kodakondsuse andmise kavade kaudu.
- (3) Eelkõige tuleks hõlbustada peatamiskorra kasutamist, laiendades peatamise võimalikke aluseid, kohandades asjaomaseid künniseid ja menetlusi ning tugevdades komisjoni järelevalve- ja aruandluskohustusi.
- (4) Liit on sõlminud määruse (EL) 2018/1806 II lisas loetletud riikidega mitu lühiajalise viisa nõudest loobumise lepingut, mis võivad sisaldada teistsuguseid peatamise aluseid või menetlusi kui need, mis on ette nähtud peatamiskorras, ning liit võib tulevikus selliseid lepinguid veel sõlmida. Kuna liit austab rahvusvahelisi lepinguid ja on seega nende lepingutega seotud, tuleks peatamiskorra asjaomaste sätete asemel kohaldada asjaomaste lepingute vastavaid sätteid.
- (5) Euroopa Ülemkogu kutsus oma 22. oktoobri 2021. aasta järel dustes komisjoni üles tegema ettepanekuid vajalike muudatuste kohta liidu õigusraamistikus ja konkreetsete meetmete kohta, millega tagada viivitamatu ja asjakohane reaktsioon hübriidohtudele kooskõlas liidu õiguse ja rahvusvaheliste kohustustega. Seetõttu peaks olema võimalik peatamiskorda käivitada juhul, kui hübriidohtudest tulenevad liikmesriikide avalikule

²²

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. novembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1806, milles loetletakse kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud (ELT L 303, 28.11.2018, lk 39).

korrale või sisejulgeolekule riskid või ohud, näiteks olukorras, kus mõne riigi toetusel toimub rändajate ärakasutamine, mille eesmärk on destabiliseerida või kahjustada ühiskonda ja peamisi institutsioone.

- (6) Määruse (EL) 2018/1806 II lisas loetletud kolmandate riikide rakendatavad investoritele kodakondsuse andmise kavad võimaldavad viisavaba reisimist liitu kolmandate riikide kodanikele, kellel muidu oleks vaja viisat. Investoritele kodakondsuse andmise kava alusel antakse kodakondsus eelnevalt kindlaksmääratud maksete või investeeringute eest, ilma et investoril oleks asjaomase kolmanda riigiga tegelikku seost. Kuigi liit austab suveräänsete riikide õigust otsustada oma naturalisatsioonimenetluste üle, tuleks viisanõudest vabastatud kolmandaid riike takistada kasutamast viisavaba sissepääsu liitu vahendina, mis võimaldab saada üksikinvesteeringute tegemise eest tasuks kodakondsuse. Et viisavaba sissepääsu liitu selleks otstarbeks ei kasutataks, peaks olema võimalik peatada kolmanda riigi viisanõudest vabastamine, kui see riik on otsustanud rakendada investoritele kodakondsuse andmise kava, mille kaudu antakse kodakondsus, ilma et investoril oleks asjaomase kolmanda riigiga tegelikku seost.
- (7) Kui määruse (EL) 2018/1806 II lisas loetletud kolmanda riigi viisapoliitika ei ole vastavuses liidu viisapoliitikaga seoses nende kolmandate riikide loeteluga, kelle kodanikel peab liikmesriikide välispiiride ületamisel olema viisa, võib selle tulemuseks olla ebaseaduslik ränne liitu, eelkõige juhul, kui asjaomane kolmas riik on ELile geograafiliselt lähedal. Seetõttu peaks olema võimalik peatamiskord käivitada juhul, kui komisjon pärast olukorra hindamist näeb ohtu, et oluliselt kasvab selliste kolmanda riigi kodanike arv, kes ei ole kõnealuse kolmanda riigi kodanikud, kuid saabuvad seaduslikult kõnealuse kolmanda riigi territooriumile ja sisenevad seejärel ebaseaduslikult liikmesriikide territooriumile.
- (8) Komisjon peaks igal üksikjuhul eraldi hindama peatamiskorra käivitamise künniseid juhul, kui oluliselt kasvab selliste kolmanda riigi kodanike arv, kellele on antud sisenemiskeeld või kelle puhul leitakse, et nad viibivad liikmesriigi territooriumil ilma vastava õigusega, või sellise kolmanda riigi kodanike varjupaigataotluste arv, mille puhul taotluste heakskiitmise määr on madal, või selle kolmanda riigi kodanikega seotud raskete kuritegude arv. Eelkõige peaks komisjonil olema võimalik hinnata, kas liikmesriikide teatatud juhtudel või komisjoni analüüsi käigus on selgunud konkreetseid asjaolusid, mis õigustaksid määruses (EL) 2018/1806 sätestatud künnistest madalamate või kõrgemate künniste kohaldamist. Komisjoni hinnangus peaks olema arvesse võetud näiteks liikmesriigi välispiiri ebaseaduslike ületuste tegelikku arvu, põhjendamatute varjupaigataotluste või kuritegude arvu ning mõjutatud liikmesriikide arvu ja suuruse suhet ning nende arvude mõju mõjutatud liikmesriikide üldisele rändeolukorrale, varjupaigasüsteemide toimimisele või sisejulgeolekule, samuti meetmeid, mida asjaomane kolmas riik on olukorra parandamiseks võtnud.
- (9) Selleks et teavitada komisjoni asjaoludest, mis võivad endast kujutada peatamise alust, peaks liikmesriikidel olema võimalik võtta arvesse kahest kuust pikemaid vaatlusperioode, et teha kindlaks mitte ainult asjaomase olukorra ootamatuid muutusi, vaid ka pikemaajalisi suundumusi, mis võivad õigustada viisanõudest vabastamise peatamise korra kasutamist.
- (10) Kui komisjon peab seda vajalikuks või kui Euroopa Parlament või nõukogu seda taotleb, peaks komisjon esitama aruande kõigi määruse (EL) 2018/1806 II lisas loetletud kolmandate riikidega kehtestatud viisavabaduse süstemaatilise järelevalve

tulemuste kohta. Aruandes tuleks keskenduda nendele kolmandatele riikidele, kellel komisjoni analüüsi kohaselt esineb konkreetseid probleeme, mis võivad juhul, kui neid ei lahendata, viia peatamiskorra käivitamiseni. Eelkõige peaks komisjon kaaluma aruannete esitamist II lisasse hiljuti ja ilma viisanõude kaotamise dialoogita kantud riikide kohta, kui komisjon peab seda vajalikuks ja eelkõige esimestel aastatel pärast nende riikide viisanõudest vabastamise jõustumist.

- (11) Kui on tehtud otsus kolmanda riigi viisanõudest vabastamine ajutiselt peatada, peaks jääma piisavalt aega, et pidada peatamise tinginud asjaolude kõrvaldamiseks komisjoni ja asjaomase kolmanda riigi vahel tõhustatud dialoogi. Selleks peaks komisjoni rakendusaktiga otsustatud ajutise peatamise kestus olema esimeses etapis 12 kuud, võimalusega pikendada seda delegeeritud õigusaktiga teises etapis veel 24 kuu võrra. Kui enne delegeeritud õigusakti kehtivusaja lõppu lahendust ei leita ja komisjon esitab seadusandliku ettepaneku kanda asjaomane kolmas riik määruse (EL) 2018/1806 II lisast I lisasse, peaks komisjon võtma vastu delegeeritud õigusakti, millega pikendatakse ajutist peatamist kuni vastuvõetud ettepaneku jõustumiseni.
- (12) Komisjon peaks vastu võtma viivitamata kohaldatavad rakendusaktid, kui nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel on peatamiskorra käivitamisel vaja tungiva kiireloomulisuse tõttu kiirelt tegutseda, eelkõige selleks, et hoida ära viisavaba reisimise kuritarvitamist, millega põhjustatakse ebaseaduslikult liikmesriikide territooriumile saabuvate kolmandate riikide kodanike massilist sissevoolu või tõsist kahju liikmesriikide avalikule korrale või sisejulgeolekule.
- (13) Ajutine peatamine tuleks lõpetada mis tahes ajal, kui peatamise tinginud asjaolud enne peatamise perioodi lõppu kõrvaldatakse. Selleks peaks komisjon võtma enne asjaomases rakendusaktis või delegeeritud õigusaktis sätestatud peatamisperioodi lõppu vastu vastavalt rakendusakti või delegeeritud õigusakti.
- (14) Islandi ja Norra puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahelise lepingu (viimase kahe riigi osalemiseks Schengeni *acquis*' sätete rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises) tähenduses, mis kuuluvad nõukogu otsuse 1999/437/EÜ²³ artikli 1 punktis B osutatud valdkonda.
- (15) Šveitsi puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahel allkirjastatud lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega)²⁴ tähenduses, mis kuuluvad nõukogu otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktides B ja C osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2008/146/EÜ²⁵ artikliga 3.
- (16) Liechtensteini puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja

²³ Nõukogu 17. mai 1999. aasta otsus 1999/437/EÜ Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu teatavate rakenduseeskirjade kohta nende kahe riigi ühinemiseks Schengeni *acquis*' sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (EÜT L 176, 10.7.1999, lk 31).

²⁴ ELT L 53, 27.2.2008, lk 52.

²⁵ Nõukogu 28. jaanuari 2008. aasta otsus 2008/146/EÜ sõlmida Euroopa Ühenduse nimel Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline leping Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (ELT L 53, 27.2.2008, lk 1).

Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokoll (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*’ rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega)²⁶ tähenduses, mis kuuluvad nõukogu otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktides B ja C osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2011/350/EL²⁷ artikliga 3.

- (17) Käesolev määrus kujutab endast nende Schengeni *acquis*’ sätete edasiarendamist, milles Iirimaa ei osale vastavalt nõukogu otsusele 2002/192/EÜ²⁸; seetõttu ei osale Iirimaa käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (18) Käesolev määrus on õigusakt, mis põhineb Schengeni *acquis*’l või on muul viisil sellega seotud 2003. aasta ühinemisakti artikli 3 lõike 1 ja 2005. aasta ühinemisakti artikli 4 lõike 1 tähenduses,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EL) 2018/1806 muudetakse järgmiselt.

1) Artikkel 8 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 8

Peatamiskord

1. Erandina artiklist 4 peatatakse II lisas loetletud kolmanda riigi kodanike viisanõudest vabastamine ajutiselt asjakohaste ja objektiivsete andmete alusel kooskõlas artiklites 8a–8f sätestatud tingimuste ja menetlusega.

Peatamiskorra võib käivitada liikmesriigi teatega komisjonile kooskõlas artikliga 8b või komisjoni enda analüüsi põhjal kooskõlas artikliga 8c.

2. Juhul kui liidu ja II lisas loetletud kolmanda riigi vaheline lühiajalise viisa nõudest loobumise leping sisaldab peatamise aluste või menetluste kohta teistsuguseid sätteid, tuleks kohaldada neid sätteid, mitte käesoleva määruse artikleid 8a, 8e ja 8f.“

2) Lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 8a

Peatamise alused

1. Peatamiskorra võib käivitada järgmistel alustel:

²⁶ ELT L 160, 18.6.2011, lk 21.

²⁷ Nõukogu 7. märtsi 2011. aasta otsus 2011/350/EL Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokoll (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*’ rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta, seoses sisepiiridel piirikontrolli kaotamise ja isikute liikumisega (ELT L 160, 18.6.2011, lk 19).

²⁸ Nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsus 2002/192/EÜ Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*’ sätetes (EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20).

- a) riiki sisenemise keelu saanud või ilma vastava õigusega liikmesriigi territooriumil viibivate II lisas loetletud kolmanda riigi kodanike arvu oluline kasv;
- b) II lisas loetletud sellise kolmanda riigi kodanike esitatud varjupaigataotluste arvu oluline kasv, mille puhul taotluste heakskiitmise määr on madal;
- c) II lisas loetletud kolmanda riigiga tagasivõtmise valdkonnas tehtava koostöö vähenemine või muud tagasivõtmisega seotud koostööst keeldumise juhtumid;
- d) II lisas loetletud kolmanda riigiga seotud suur risk või otsene oht liikmesriikide avalikule korrale või sisejulgeolekule, mis tuleneb ühest või teisest järgmisest:
- i) asjaomase kolmanda riigi kodanikega seotud raskete kuritegude arvu oluline kasv, mida tõendavad objektiivne, konkreetne ja asjakohane teave ning pädevate asutuste esitatud andmed;
 - ii) hübriidohud;
- e) II lisas loetletud kolmas riik rakendab investoritele kodakondsuse andmise kava, mille kaudu antakse kodakondsus eelnevalt kindlaksmääratud maksete või investeeringute eest, ilma et investoril oleks asjaomase kolmanda riigiga tegelikku seost;
- f) II lisas loetletud kolmas riik ei ole oma viisapoliitikat vastavusse viinud, kui eelkõige kõnealuse kolmanda riigi geograafilise läheduse tõttu liidule on oht, et oluliselt kasvab selliste kolmanda riigi kodanike arv, kes ei ole kõnealuse kolmanda riigi kodanikud, kuid sisenevad pärast kõnealuse kolmanda riigi territooriumil viibimist või selle läbimist ebaseaduslikult liikmesriikide territooriumile;
- g) kolmas riik, mille kodanikud on liiduga peetud viisanõude kaotamise dialoogi eduka lõpuleviimise tulemusena liikmesriikide territooriumile reisides viisanõudest vabastatud, ei täida artiklil 1 põhinevaid ja viisanõude kaotamise asjakohasuse hindamiseks kasutatud spetsiifilisi nõudeid.
2. Käesoleva artikli lõike 1 punktide a ja b ning punkti d alapunkti i kohaldamisel tähendab oluline kasv 50 % künnist ületavat kasvu, välja arvatud juhul, kui komisjon kooskõlas artikli 8b lõikega 4 või artikli 8c lõikega 2 järeldab, et konkreetsel juhul kohaldub väiksem või suurem kasv.
3. Käesoleva artikli lõike 1 punkti b kohaldamisel tähendab madal taotluste heakskiitmise määr varjupaigataotluste heakskiitmise määra, mis on alla 4 %, välja arvatud juhul, kui komisjon kooskõlas artikli 8b lõikega 4 või artikli 8c lõikega 2 järeldab, et konkreetsel juhul kohaldatakse kõrgemat taotluste heakskiitmise määra.
4. Lõike 1 punkti c kohaldamisel tähendab II lisas loetletud kolmanda riigiga tagasivõtmise valdkonnas tehtava koostöö vähenemine eelkõige selliste tagasivõtutaotluste rahuldamisest keeldumise määra olulist kasvu (mida tõendavad piisavad andmed), mille liikmesriik on esitanud kõnealusele kolmandale riigile selle kolmanda riigi kodanike kohta, või kui tagasivõtukohustus on ette nähtud liidu või kõnealuse liikmesriigi ja kõnealuse kolmanda riigi vahelise tagasivõtulepinguga, läbi selle kolmanda riigi liikunud kolmandate riikide kodanike kohta.
5. Lõike 1 punkti c kohaldamisel võib muudeks tagasivõtmisega seotud koostööst keeldumise juhtumiteks lugeda järgmist:
- a) tagasivõtutaotluste tagasilükkamine või asjaolu, et neid ei menetletud ettenähtud tähtaja jooksul;

- b) tagasipöördumise reisidokumentide õigeaegselt väljastamata jätmise tagasivõtulepingus sätestatud tähtaegade jooksul või tagasivõtulepingus sätestatud tähtaegade möödumise järel Euroopas välja antud reisidokumentide tunnustamast keeldumine;
- c) II lisas loetletud kolmanda riigi ja liidu vahel sõlmitud tagasivõtulepingu lõpetamine või peatamine.

Artikkel 8b

Liikmesriikide saadetav teade ja teate läbivaatamine

1. Liikmesriik võib komisjoni teavitada, kui ta on puutunud vähemalt kahe kuu jooksul võrreldes eelneva aasta sama ajavahemikuga või II lisas loetletud kolmanda riigi kodanike viisanõudest vabastamise rakendamisele eelnenud kahe kuu jooksul kokku ühe või mitme asjaoluga, mis võivad endast kujutada peatamise alust, millele on osutatud artikli 8a lõike 1 punktides a, b, c ja punkti d alapunktis i.
2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teadet tuleb nõuetekohaselt põhjendada ning see peab sisaldama asjakohaseid andmeid ja statistikat ning üksikasjalikku selgitust selle kohta, milliseid esialgseid meetmeid on asjaomane liikmesriik võtnud olukorra lahendamiseks. Asjaomane liikmesriik võib oma teates täpsustada, milliseid asjaomase kolmanda riigi kodanike kategooriaid artikli 8e lõike 1 kohane rakendusakt peaks hõlmama, esitades selle kohta üksikasjalikud põhjendused.
3. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu viivitamata sellise teate saamisest.
4. Komisjon vaatab käesoleva artikli lõike 1 kohaselt esitatud teate läbi, võttes arvesse järgmist:
 - a) mõne sellise asjaolu esinemine, mis võib endast kujutada peatamise alust, millele on osutatud artikli 8a lõike 1 punktides a, b, c või punkti d alapunktis i;
 - b) mõnest sellisest asjaolust mõjutatud liikmesriikide arv;
 - c) nende asjaolude üldine mõju liidu rändeolukorrale, mida kajastavad liikmesriikide esitatud või komisjonile kättesaadavad andmed;
 - d) Euroopa piiri- ja rannikuvalve²⁹, Euroopa Liidu Varjupaigaameti³⁰, Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ameti (Europol)³¹ või muu asjaomase liidu institutsiooni, organi või asutuse või rahvusvahelise organisatsiooni koostatud aruanded, kui konkreetse juhtumi asjaolud seda nõuavad;
 - e) teave, mille asjaomane liikmesriik võib olla oma teates esitanud võimalike artikli 8e lõike 1 alusel võetavate meetmete kohta;
 - f) üldine avaliku korra ja sisejulgeoleku aspekt pärast asjaomase liikmesriigiga konsulteerimist.

²⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/1896, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet ning millega tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1052/2013 ning (EL) 2016/1624 (ELT L 295, 14.11.2019, lk 1).

³⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2021. aasta määrus (EL) 2021/2303, mis käsitleb Euroopa Liidu Varjupaigaametit ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 439/2010 (ELT L 468, 30.12.2021, lk 1).

³¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta määrus (EL) 2016/794, mis käsitleb Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ametit (Europol) ning millega asendatakse ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsused 2009/371/JSK, 2009/934/JSK, 2009/935/JSK, 2009/936/JSK ja 2009/968/JSK (ELT L 135, 24.5.2016, lk 53).

5. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu läbivaatamise tulemustest.

Artikkel 8c

Komisjoni tehtav järelevalve ja analüüs

1. Komisjon jälgib korrapäraselt artikli 8a lõikes 1 osutatud peatamise aluste olemasolu.

Eelkõige jälgib komisjon, kas viisanõude kaotamise üle peetud dialoogi eduka lõpuleviimise tulemusena II lissasse kantud kolmandad riigid täidavad jätkuvalt artiklil 1 põhinevaid spetsiifilisi nõudeid, mida kasutati viisanõude kaotamise asjakohasuse hindamiseks.

2. Kui komisjonil on asjakohaseid andmeid, aruandeid ja statistikat arvesse võttes konkreetset ja usaldusväärset teavet artikli 8a lõikes 1 osutatud aluste olemasolu kohta, teavitab ta Euroopa Parlamenti ja nõukogu oma analüüsist ning kohaldatakse artikleid 8e ja 8f.

Artikkel 8d

Aruandlus

1. Komisjon esitab viisanõude kaotamise üle peetud dialoogi eduka lõpuleviimise tulemusena II lissasse kantud kolmandate riikide kohta Euroopa Parlamendile ja nõukogule artikli 8c lõike 1 kohast järelevalvet käsitleva aruande vähemalt kord aastas seitsme aasta jooksul pärast nende kolmandate riikide suhtes viisanõude kaotamise jõustumise kuupäeva ning seejärel alati, kui komisjon seda vajalikuks peab, või Euroopa Parlament või nõukogu seda taotleb. Aruandes keskendutakse kolmandatele riikidele, mille puhul komisjon leiab konkreetse ja usaldusväärse teabe põhjal, et nad ei täida enam teatavaid artiklil 1 põhinevaid spetsiifilisi nõudeid, mida kasutati viisanõude kaotamise asjakohasuse hindamiseks.

2. Kui ta peab seda vajalikuks või Euroopa Parlament või nõukogu seda taotleb, annab komisjon aru ka muude II lissas loetletud kolmandate riikide kohta, millele ei ole käesoleva artikli lõikes 1 osutatud.

Artikkel 8e
Rakendusaktid

1. Kui komisjon artikli 8b lõikes 4 osutatud läbivaatamise või artikli 8c lõikes 2 osutatud analüüsi põhjal ning võttes arvesse tagajärgi, mis viisanõudest vabastamise peatamisel oleks liidu ja selle liikmesriikide üldistele välissuhetele asjaomase kolmanda riigiga, tehes samal ajal asjaomase kolmanda riigiga tihedat koostööd pikaajaliste alternatiivsete lahenduste leidmiseks, otsustab, et meetmete võtmine on vajalik, või kui liikmesriikide lihthäälteenamus on komisjoni teavitanud artikli 8a lõike 1 punktides a, b, c või punkti d alapunktis i osutatud asjaolude olemasolust, võtab komisjon vastu rakendusakti, millega peatatakse ajutiselt 12 kuuks asjaomase kolmanda riigi kodanikele ette nähtud viisanõudest vabastamine.

Peatamist kohaldatakse teatavate asjaomase kolmanda riigi kodanike kategooriate suhtes, võttes aluseks asjakohased reisidokumentide liigid ja vajaduse korral lisakriteeriumid. Selle kindlaksmääramisel, milliste kategooriate suhtes peatamist kohaldatakse, hõlmab komisjon kättesaadava teabe põhjal kategooriad, mis on piisavalt laiad, et aidata konkreetsel juhul tõhusalt kaasa peatamise tinginud asjaolude kõrvaldamisele, järgides samal ajal proportsionaalsuse ja mittediskrimineerimise põhimõtet kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikliga 21. Rakendusaktis määratakse kindlaks viisanõudest vabastamise peatamise alguskuupäev.

Komisjon võtab esimeses lõigus osutatud rakendusakti vastu ühe kuu jooksul pärast

- a) artiklis 8b osutatud teate saamist;
- b) Euroopa Parlamendi ja nõukogu teavitamist tehtud analüüsist, millele on osutatud artikli 8c lõikes 2;
- c) liikmesriikide lihthäälteenamusest artikli 8a lõike 1 punktis a, b, c või punkti d alapunktis i osutatud aluste olemasolu kohta teate saamist.

Esimeses lõigus osutatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 11 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Kui tungiv kiireloomulisus seda nõuab, peaks komisjon nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võtma kooskõlas artikli 11 lõikes 4 osutatud menetlusega vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid, millega asjaomase kolmanda riigi kodanike viisanõudest vabastamine ajutiselt 12 kuuks peatatakse.

3. Peatamise kestuse ajal peab komisjon asjaomase kolmanda riigiga tõhustatud dialoogi osutatud asjaolude kõrvaldamiseks.

4. Kui viisanõudest vabastamise ajutise peatamise tinginud asjaolud kõrvaldatakse enne lõigete 1 ja 2 kohaselt vastu võetud rakendusaktide kehtivusaja lõppu, võtab komisjon kooskõlas artikli 11 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega vastu rakendusakti ajutise peatamise lõpetamiseks.

Artikkel 8f
Delegeeritud õigusaktid

1. Kui artiklis 8a osutatud alused püsivad, võtab komisjon hiljemalt kaks kuud enne artikli 8e lõikes 1 osutatud 12-kuulise ajavahemiku lõppemist kooskõlas artikliga 10 vastu delegeeritud õigusakti, millega muudetakse II lisa, et selle kohaldamine kõikide asjaomase kolmanda riigi kodanike suhtes 24 kuuks ajutiselt peatada. Muudatuse tegemiseks lisatakse asjaomase kolmanda riigi nime järele joonealune märkus, milles märgitakse, et kõnealuse kolmanda riigi

suhtes on viisanõudest vabastamine peatatud, ning täpsustatakse selle peatamise kestus. Delegeeritud õigusakt jõustub artikli 8e lõikes 1 osutatud rakendusakti kehtivuse lõppemise kuupäeval.

2. Ilma et see piiraks artikli 6 kohaldamist, nõutakse asjaomase kolmanda riigi kodanikelt kõnealuse peatamise kestuse ajal liikmesriikide välispiiride ületamisel viisa olemasolu.

3. Liikmesriik, kes näeb kooskõlas artikliga 6 ette uued viisanõudest tehtavad erandid sellise kolmanda riigi kodanike kategooria jaoks, mis on hõlmatud viisanõudest vabastamise peatamist käsitleva õigusaktiga, teavitab nendest meetmetest komisjoni kooskõlas artikliga 12.

4. Enne käesoleva artikli lõike 1 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusakti kehtivusaja lõppemist esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande.

Aruandele võib lisada seadusandliku ettepaneku käesoleva määruse muutmiseks, et viia viide asjaomasele kolmandale riigile II lisast üle I lissasse. Sellisel juhul võtab komisjon kooskõlas artikliga 10 vastu täiendava delegeeritud õigusakti, millega muudetakse II lisa, et pikendada viisanõudest vabastamise peatamise kestust käesoleva artikli lõike 1 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusakti kehtivusaja lõpust kuni asjaomase kolmanda riigi I lissasse kandva muudatuse jõustumiseni. Joonealust märkust muudetakse vastavalt.

5. Kui viisanõudest vabastamise ajutise peatamise tinginud asjaolud kõrvaldatakse enne käesoleva artikli lõigete 1 ja 4 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktide kehtivusaja lõppu, võtab komisjon kooskõlas artikliga 10 vastu delegeeritud õigusakti, millega muudetakse II lisa, et ajutine peatamine lõpetada.“

4) Artiklit 10 muudetakse järgmiselt:

- a) lõikes 3 asendatakse tekst „Artikli 8 lõike 6 punktis b“ tekstiga „Artiklis 8f“;
- b) lõikes 4 asendatakse tekst „artikli 8 lõike 6 punktis b“ tekstiga „artiklis 8f“;
- c) lõikes 8 asendatakse tekst „Artikli 8 lõike 6 punkti b“ tekstiga „Artikli 8f“.

5) Artiklisse 11 lisatakse järgmine lõige 4:

„4. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 8 koostoimes artikliga 5.“

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav kooskõlas aluslepingutega.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja